

Efterårsmøde

Tanker om liv og død i det 21. århundrede

Efterårsmøde med biskop i Ribe Stift,
Elof Westergaard
er tirsdag, den 17. november 2015 kl. 19.00
KFUM & KFUK's lokaler,
Kirkegade 70, 6700 Esbjerg

Biskop Elof Westergaard taler om
”Forestillinger, refleksioner og tanker
om liv og død i det 21. århundrede”

Kom og hør biskoppens egen fortælling
og mød et fantastisk åbent menneske.

Alle er velkommen

Faktaboks

Støtteforeningen for Hospice Sydvestjylland har til opgave at skaffe økonomiske midler, som kan bidrage til at give patienter, pårørende, personale og de frivillige hjælpere den bedst tænkelige hverdag og uddannelse.

BEMÆRK:

Gaver er fradragsberettiget i den skattepligtige indtægt.

Højeste beløb for gaver til velgørende foreninger er 14.500,00 kr.
Husk at oplyse dit cpr.nr., er der tale om et selskab så er det CVR-nummeret.

Du kan også blive støttemedlem, årligt kontingent, 100 kr. for enkeltpersoner, 150 kr. for par, 300 for en forening, 1000 kr. for en virksomhed.
Tak for din hjælp.

Støtteforeningen
Hospice Sydvestjylland,
BankNordik reg.nr. 8119
Konto 0001138022,
kasserer Christian Bendixen,
Kirkegade 70, 6700 Esbjerg.

Tom Thorup

Et servicetjek

I vores PR udvalg har vi talt om tiden er moden til at give vores medlemsblad et servicetjek. Det er et fantastisk blad - men måske sidder du med gode tanker eller ønsker om indhold i "dit" blad. Derfor vil vi nu prøve at høre - hvad du - én af vores 1100 medlemmer tænker eller har af ideer til indhold.

Håber du vil hjælpe: Har du ideer eller nye tanker eller andet så send det til formanden for PR udvalget Frede Dalum (eller sekretæren) på e-mail: msp@pc.dk

Tak for din hjælp.

Tom Thorup

Klip fra sommeren 2015

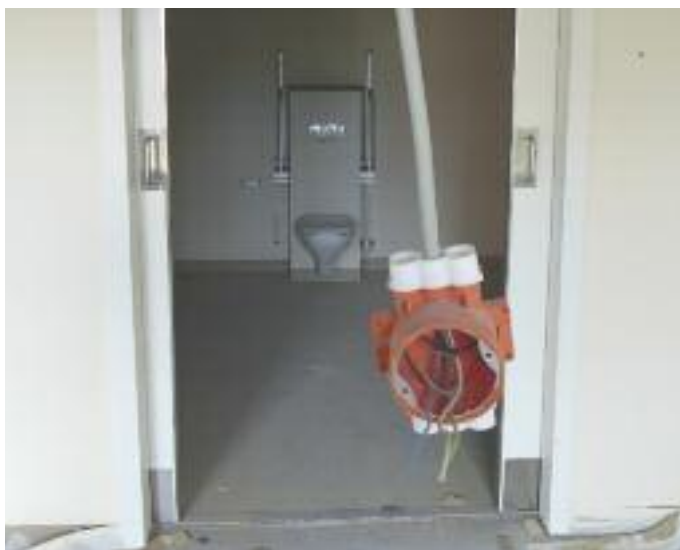
Af Frede Dalum

Opgradering af Hospice Sydvestjylland.

Ånden i huset bevarer.

Mulighed for fransk vask og strygning (tørring).

Nye skillerum.

Til daglig ser vi ikke, hvad der gemmer sig bag ved væggene og under loftet.

Udluftningen forstærkes.

Sang- og gudstjenesteplass, medens Hospice er på Sygehuset.

Frokoststuen - det eneste sted, hvor der var ro og fred.

Stor ros til de Hospiceansatte for deres arbejde med at bibeholde kulturen i overgangstiden på sygehuset.

Hospice's nye souschef har ordet

Jeg hedder Inge Clante Nørgaard er 48 år og er gift og har 2 børn som er fløjet af reden. Vi er hjemvendt fra et ophold på 3 år i Grønland, hvor jeg har arbejdet som oversygeplejerske for psykiatrien. Jeg er uddannet sygeplejerske på Silkeborg sygeplejerske skole 1993 og har efter et år på plejehjem arbejdet i psykiatri i forskellige specialer, samt i en årrække udvidet mine kompetencer i medicinal industri som konsulent, hvor jeg har samarbejdet med praktiserende læger og psykiater inden for psykiatri. De sidste 10 år har jeg arbejdet med ledelse på for-

skellige niveauer, samt videreuddannet mig med en Diplom i ledelse og en Master i organisations psykologi.

Jeg glæder mig til at være en del af, og har mange forventninger til min nye stilling som souschef for Hospice Sydvest. Være med til i et tværfagligt samarbejde og i dialog at sætte fokus på nutidens/fremtidens hospice, og gøre det til et godt sted at være for patienter/pårørende og personalet.

*Inge Clante Nørgaard
souschef*

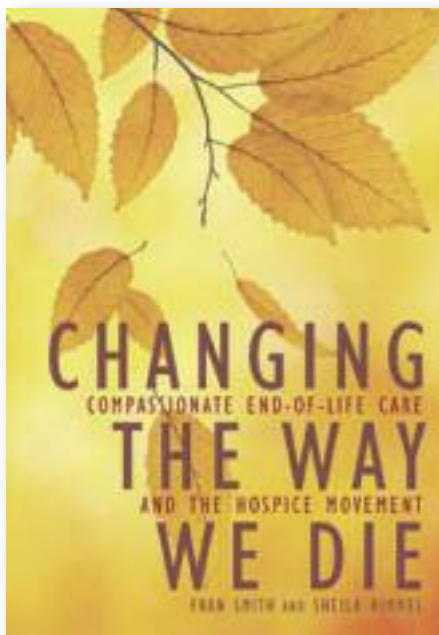
En anden måde at dø på

Changing the way we die* er en amerikansk bog fra 2013. Gennem cases, samtaler og faktuelle oplysninger, skildrer bogens to kvindelige forfattere udviklingen i den amerikanske hospicebevægelse fra 1970'erne til nutiden. Bogen er skrevet i fortællende stil og indeholder mange interessante cases, men i det følgende vil jeg fokusere på den historiske og strukturelle udvikling af den moderne hospicebevægelse. Ligheder og forskelle mellem hospicesituationen i Danmark og USA kan give stof til eftertanke.

Cicely Saunders, som formulerede de basale principper for moderne hospicebehandling, var på besøg i USA i 1963. Her inspirerede hun bl.a. Florence Wald, tidl. rektor af Yale School of Nursing, som i 1974 åbnede det første hospiceprogram i New Haven, Connecticut, baseret på hjemmeplejen af terminale patienter.

Det var begyndelsen til en forrygende udvikling over de næste 40 år. En statistisk oversigt fra 2012 viser, at i 2011 var der 1,6 millioner personer i hospicepleje i USA. 44,5% af alle amerikanere døde i hospicebaseret omsorg, enten i eget hjem, på hospital, på plejehjem, i fængsel eller på en decideret hospice institution. I dag optages patienter med mange forskellige diagnoser: under 40% har cancer som primærdiagnose, 11% har livstruende hjerteproblemer, og der er et stærk stigende antal patienter med demens. I tørre økonomiske tal, bidrager Medicare (den amerikanske føderale lovgivning, som sikrer en offentlig sygesikring til borgere over 65) med \$13 milliarder dollar om året til hospiceområdet. Det tør siges, at hospicetanken har bidt sig fast, men disse optimistiske tal dækker også over en række konflikter og dilemmaer.

Bogen giver en malende beskrivelse af den skepsis og mistro, som hospicepionererne mødte fra myndighederne og fra sygehus- og plejepersonaler. Hospicetanken var for mange ensbetydende med at opgive patienten – en "parkeringsplads" for de terminale syge, et nederlag i forhold til lægeløftet. Men trods modstanden, forsøgte hospicebevægelsen i USA at fastholde Saunders grundlæggende principper: respekt for patientens livsønsker, omsorg for hele familien, tvær-

faglig behandling (inklusive spirituel omsorg), videnskabeligt baseret symptombehandling, inddragelse af frivilligt arbejde og troen på at livet kan leves selv når man står ansigt til ansigt med døden. Generelt set, fastholder den amerikanske hospicebevægelse disse principper også i dag, men der er store udfordringer.

Næsten samtidigt med den første hospice i Connecticut, åbnede pastor Hugh Westbrooke et lignende projekt i Florida. Han var blandt initiativtagerne til statslige og føderale lovgivning, som sikrede hospicer retten til at eksistere og til at modtage støtte fra Medicare. 20 år senere var hans organisation blevet til det første "hospiceimperium", et børsnoteret selskab med milliardomsætning. Sådan har den amerikanske drøm skabt en situation i dag, hvor 60% af alle hospiceprogrammer ejes af store selskaber som Vitas og Gentiva, hvis aktionærer forventer overskud. Bogens forfattere frygter, at denne udvikling, som jo faktisk sikrer hospicebehandling for millioner af mennesker, gradvis vil bevæge hospicerne væk fra fokus på patienten, uanset rang og stand. Af økonomiske årsager kan hospicer fristes til at optage mere "rentable" og forholdsvis mere velhavende patienter, som de håber vil leve længere end Medicares krav om 6 måneders forventede levetid – og til ikke at optage etniske minoriteter, som er underrepræsenterede i forvejen. Grænserne mellem helbredende og palliativ behandling begynder at flyde.

På den anden side, er selveste Hugh Westbrooke nu i gang med et projekt (Caring Foundations), som støtter uafhængige lokale projekter. Og alene eksistensen af de mange hospicer har forårsaget andre positive udviklinger. For eksempel, er der næsten en halv million hospicefrivillige, som modtager kurser og træning i omsorgen for de døende. Nu undervises 85% af medicinstuderende i "åndeligt omsorg"; 70% af alle universitetshospitaler tilbyder palliativ omsorg; og hospicepræster (som kaldes "chaplains" og kan være fra alle trosretninger, herunder humanister) skal gennemgå en "øko-menisk klinisk pastoral uddannelse". I øvrigt er omsorg for de efterladte pålagt alle hospiceprogrammer i USA, med støtteordninger, som omfatter alt fra sorggrupper til kontakt med professionelle vejledere på internettet.

Nu er Danmark ikke USA, men denne bog præsenterer en række problemstillinger, som går til kernen af selve hospicebevægelsen: hospicetilgangen er beviseligt det bedste tilbud til de terminale syge, men hvordan kan den, på et økonomisk og socialt forsvarligt grundlag, udvikles til at omfatte langt flere mennesker, uden at tabe "hospiceånden" af synet? Der er mange udfordringer, men hospicebevægelsen er kommet godt i gang mange steder i verdenen, og har allerede ændret den måde, vi kan dø på – og det vedkommer alle os dødelige. Som en af de frivillige udtrykker det i bogen: "Patienterne er vores læremestre, fordi de træder foran os i døden – og kommer igennem".

Michael Cain, bibliotekar

**Changing the way we die: Fran Smith & Sheila Himmel. Viva Editions, California, 2013. Bogen er ikke oversat til dansk. Den kan købes hos Amazon, også som Kindle e-bog.*

Støtteforeningens nyhedsbrev

Nyhedsbrevet udgives af
Støtteforeningen for
Hospice Sydvestjylland,
Kirkegade 70, 6700 Esbjerg.

Nyhedsbrevet udsendes 2-4 gange årligt.

Redaktion: Frede Dalum
Michaela Lydixsen
Tom Thorup
Marianne S. Pedersen